

# במדינה

הוא עצמו — לדעתו, על כל פנים — נזקק להקלות מתושבי הבתים המשותפים.

כמתמחה במשפטים, מיהר רט לפנות ל- משרד האוצר, בבקשת שיחרור. הבקשה נדחתה. אך משולם לא השלים עם הדחיה, ביקש לדעת כיצד קיבל מלמד, למשל, הגר בדיוק מולו, שיחרור, ואם יש טופס או נוסח מיוחד להגשת הבקשה. הפניה נעשה תה טלפונית, הסבירו לו.

רט לא קיבל אמנם את ההקלה שביקש. אולם השיעור בהילכות החוק בישראל היה שווה במשקלו בכסף, למתמחה הצעיר במשפטיות.

## מים

### יגון לשמחה

„פקידי הממשלה צועדים בחמישיות ומחזיקים אחד את ידו של השני, ורק ידו הימנית של הראשון וידו השמאלית של החמישי חופשיות לפעולה...“ כך הגדיר שמחה בלאס (59) לפני ארבע שנים את צורת העבודה במנגנון המדינה.

בלאס עצמו, גבהיקומה (1.82 מ'), קרח ומרכיב משפטי-קרוך, הוא ההיפך הגמור מן פקיד מסוג זה. הוא עצמאי, שש לקראת האחריות, מוכן להתעלם לחלוטין מדעותיהם של קטני-אמונה ומפרטים פורמליסטיים של רישום תקציבי. הצדקתו היחידה: עד כה הוא צדק תמיד (העולם הזה 928).

השבוע הונח על שולחנם של שרי הממשלה שירי-הברבור של בלאס: כתב התפטרותו מתפקידו כיועץ הממשלה וכמנהל כללי של תכנון-המיסוי-לישראל. היא כללה האשמות כבדות, אם כי מרומזות. למעשה האשים את שר האוצר, לוי אשכול, שרקם נגדו קנוניה בלתי-הוגנת כדי לאפשר את העברת המנופול על המים מידי תה"ל הממשלתית למקורות החצייה-הסדרותית.

**כסף ותורת-הנפש.** לא רק התוכן החמור הפך את כתב-ההתפטרות למיסמך לאומי, אלא גם לשונו החריפה של בלאס, הרגיל לקרוא לילד בשמו, אפילו אם הילד הוא חבר מפלגתו שלו — מפא"י. כמה מסילוני ביטוי של איש-המים:

● על הקנוניה שגרמה להרחקתו: „איני בטוח ששר האוצר, העומד מאחורי כל ההתפתחות הזאת... הצליח לשכנע את ראש-הממשלה שעמדתי אינה נכונה. השאלה הראשונה שראש-הממשלה שאל אותי היתה האם נכון שהוצאתי שלושה מליון ל"י בלי ידיעת האוצר. תשובתי היתה שאיני מסוגל להוציא 300 אלף ל"י בלי ידיעת ה"אוצר, כי מיד אחרי זה תהיה אצלי שביתה.“

● על טיפולו של ביג"י: „אין אני יכול להתנגד שיעמידו אותי בפני ראש-הממשלה באור אחר מאשר הנני באמת, אך ההגינות מחייבת לעשות זאת בנוכחותי.“

● על עתיד הנגב הדרומי: „ההיסטוריון שיכתוב פעם על פיתוח הנגב הרחוק, כאשר יהיו בו 100 ויותר ישובים חקלאיים פורחים עם אוכלוסיה חקלאית של 100 אלף נפש וישוב עירוני גדול, יצטרך להזדקק לתורת הנפש כדי לקבוע את מקור ההזנחה (של האוצר, שלא הקציב כסף למטרה זו).“

● על אותו נושא: „כל פעם שאני מעלה על דעתי מה עוללנו לחצי הארץ הדרומי תוקפת אותי תדהמה... על ידי מניעת ביזבוז... בכל הארץ אפשר היה לבצע פיתוח גדול בנגב הרחוק. אך למנוע ביזבוז יכולים רק אנשים היודעים את העניינים מקרוב, ולא להא להם השפעה...“

● קול אחד לירדן. פרטים מיוחדים ב"מינים מסר בלאס על האופן בו החלט על מפעלי הפיתוח החשובים ביותר בישראל:

● על האגמים: „נחתי הוראות להקים את תשתית האגמים המלאכותיים, מבלי ל"חתייען הרבה עם חברי לעבודה קודם לכן. הנסיון הוכיח שטוב עשיתי, כי אחרת לא היו מוקמים.“

● על מפעל הירדן, בעל החשיבות ה"היסטורית": „בכמה ישיבות... דרשתי וחזרתי ודרשתי את הסכמת הועד להתחיל בתכנון מפורט של תעלת הירדן, המתחילה מגשר בנוו-יעקב. כאשר העמדת את ה"צעה להצבעה, הייתי היחיד שהצביע בעד. כל האחרים נמנעו מהצבעה, אם כי לא הצ"ביעו נגד... ביקשתי לפחות קול אחד לעזרה, כי לא נעים היה לי להוציא כסף רב על סמך דעתי בלבד.“

● חושבני שבלחצי להתחיל



מ'דנוסמורס  
75,000.000 שנה לפנה"ס

# אבל...

זבובים, יתושים, מקקים וכו'  
מושמידים לחלוטין על ידי  
מדביר החרקים היעיל

קיבל אות הצטיינות בעד טיב המוצר  
בת"י 1956, חיפה. תוצרת „תרסיס“.

בפעולה הדרוך אותו רגש סמוי של תשוקה „לעשות סימנים“ בקרקע, כי אין אדם יודע את יומו, ותמיד רודף אחריו הפחד שבלי „הסימנים“ יתכן וישנו את התוכנית...“

**5 מדיון איש.** בעוזבו את תה"ל, לא נסח המימאי החתיק את המים. הוא פתח משרד לייצוק פרטי בעניני מים, בו ירויח בלי ספק פי שלוש ממשכורתו הממשלתית הצנועה. אחרי ששלח את לחמו על פני המים במשך דור שלם, יתכן ויוציא שמחה בלאס מעט לחם מן המים.

אולם שמחה לא היה מסוגל להיפרד בנימה של יגון. הוא סיים את מכתב ההתפטרות בבטחון: „מובטחני שנוכל להגיע לניצול של 3000 מליון ממ"ע בשנה ולהשקאת שטח של חמשה מליון דונם, ולספק מזון ומים לאוכלוסיה של חמישה מליון איש.“

היה זה חזון מעודד, כשכא מפיו של אדם שעד כה התגשמו כל חזונותיו.

## תולדות

### פתרון התערוכה

כאשר נודעו תוצאות הבחירות לכנסת השלישית ניסו תושבי כפר גבתון, המושב הקטן שליך רחובות, לחש מי מביניהם היו יכולים להטיל את ארבעת הפתקים של המפלגה הקומוניסטית לקלפי.

בשבוע שעבר נתגלה הסוד. לאחר שנהרג אריה גרובאק על-ידי מסתננים ליד וילהלמה (העולם הזה 979) פירסם קול העם מודעת תנחומים להורים השכולים ולאחי הנרצח. התנחומים על המודעה: המפלגה הקומוניסטית, סניף רחובות, בה היה אריה גרובאק חבר.

## פרשת קסטנר

### הטלאי הצהוב

הכתבים המשפטיים של העתונים היומיים הם אנשים עסוקים מאד. על כן לא הת"ממהו כאשר קיבלו השבוע שתי חוברות, כתובות בשורות צפופות של מכות-כתביה, ובהן תשובותיו של התובע רודולף ישר קסטנר ל-517 השאלות של הנתבע, מלכ גרינולד, במשפט האזרחי (והשלישי) המת"נהל בפרשה זו. הם העתיקו כמה מן ה"תשובות, מבלי לטרוח להשתתף לשאלות. כך החמיצו את הנקודה העיקרית: רבות מן התשובות אינן משיבות כלל על השאלות. למחרת היום, באה ידיעה שניה שאלצה

## תזכיר

ק/8 לחקירה

### בסדרת כתבות על „מחנה הריכוז של אתר אבראל“

חשף העולם הזה (978, 977) את מעשי השחיתות במסודות השלטון המקומי של עיירת העולים הגדולה בצפון הארץ.

השבוע: התעורר מבקר המדינה.

שלח לקרית-שמונה את נציגו האי-

שי, פתח בחקירה מקפת על פרסו-

מי העולם הזה. תלונות אזרחים ש-

נידונו עד עתה לניגוז, הוצאו מ-

התיקים, משמשים חומר נוסף לחקירה.

★ ★ ★

### העומד בפרץ

#### עברו של המורד בקרית-

**שמונה**, יוסף פרץ, כלל כמה מקי-רים בו הוכה פרץ על-ידי אזרחים

ושוטרים בהר"טוב, שעה שהתנגד למשטר הטרום במקום ערב הבחי-

רות (העולם הזה 978). המשטרה האשימה את פרץ בתקיפת-שוטרים

והפרת הסדר הטוב.

השבוע זחה ופוסט-השלום בירו-

שלים, משה בוק, פגעת הרביעית, את הדיון בהאשמות אלה, לבקשת המשטרה המעיינת עתה בסנירתם הסופית של התיקים.

# אזולק

## הניר

במשך החודש האחרון סירה בארץ קבוצת יועצים לחקר בעיות ייצור התאית. קבוצה זו חקרה ולקטה את החומר הקיים באשר לגידולי השדה, מוצרי-יער, מים ואמצעי-התובלה. למטרות מחקר זה נתמכת קבוצת המומחים בסייעים המלא הן של בעלי תפקידים מוס"מכים במשרדי החקלאות והפיתוח והן ממקורות לאומיים שותפים ופרטיים.

מטרתו של מחקר יסודי זה, אשר יחם ומומן ע"י מפעלי ניר אמריקאים-ישראליים בע"מ, הוא לקבוע:

— האם קיים בארץ חומר גלמי בעל איכות מתאימה, ובמדה מס' פקת, כדי להצדיק עתה הקמתו של מפעל תאית בארץ.

-- האם מפעל זה יוכל לפעול על נסיס כלכלי איתן, שיוכל לחסכון במטבע זר לאוצר, ולהשפעה חי"ר-נית על מחירי תוצרת הנייר ה"יקומית.

הרחבתה של תעשיית הנייר, שתבוסס על מחקרים אלה, תהיה תמיד לטובתו של הצרכן היש"ראלי.

# מפעלי ניר

אמריקאיים-ישראלים בע"מ

## הרומאנים הטובים — מחכים לך

# הששה ביוני

מאת ליונל שפירא

רומאן אהבה בוגר — בלונדון ה"מפצצת של מלחמת העולם השניה 100 בין קצין אמריקני נשוי לבין אנגליה, המאורשת לגבר אחר. פר-שיות אהבה ועלילות מלחמה שזורות יחדיו — סערות-חיים של יחידים ושל אומות.

## נסיכת הזהב

מאת אלכסנדר בארץ

הרנאן קורטאו, כובש מכסיקו, מאליונאלי, בתנסיכים ושבוייה אינדי-לאנית, כווג מאהבים — ויריבים במאבק גדול ומר.

## עלייה ומשפט

מאת דן מאנקביץ'

דראמה של יצרים ותככים, אשר נער מכסיקני, הנאשם ברצח ובגסיון אונס של נערה לבנה, והמחכה לגור דין מות, משמש לה גיבור — וקרנן.

ספר „לדורי“ — קזחנו לידך כי טוב